

P.G. Diploma in Ayu. Science Sem.-2 Examination

૨૦૩ - નિસર્ગોપચાર અને વૈકલ્પિક ચિકિત્સા

(203 - Naturopathi Treatment & Alternative Therapy)

Time : 2-00 Hours]

March 2022

[Max. Marks : 50

વિભાગ-૧

નીચેનામાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

૧૫

૧ “નિસર્ગોપચાર પદ્ધતિ દ્વારા રોગચિકિત્સા” - ને ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.

૨ એક્યુપ્રેશર પદ્ધતિની સમજણ અને તેના દ્વારા થતાં ફાયદાઓ જણાવો.

નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

૧૦

૧ કંપન પદ્ધતિ (ચિકિત્સા) કયા રોગોમાં ઉપકારક છે?

૨ ઉપવાસથી થતાં ફાયદાઓ જણાવો.

૩ પ્રાકૃતિક ચિકિત્સામાં અભ્યંગમૂનું મહત્વ સમજાવો.

૪ વાયુસ્નાનથી ઉપચારિક લાભ જણાવો.

૫ માટી ચિકિત્સાથી થતાં ફાયદા જણાવો.

વિભાગ-૨

નીચેનામાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

૧૫

૧ આહારના તત્ત્વો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

૨ આહાર સંદર્ભે હિતમુક્, ઋતમુક્, મિતમુક્ ને સમજાવો.

નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

૧૦

૧ શરીરનું લક્ષણ જણાવો.

૨ નિષિદ્ધ આહાર કોને કહે છે?

૩ ફળોમાં ઉત્તમ ફળ કયું છે?

૪ જળમાં કયો ગુણ રહેલો છે?

૫ વાયુને નાશ કરનાર ફળ કયું છે?